

HOTĂRÂRE

nr. 3-82/2023

mun.Chișinău

30 iunie 2023

Colegiul de disciplină și etică de pe lângă Consiliul Superior al Procurorilor având în componența sa:

Președinte - Vladislav Guțan;

Membrii - Marcel Cimbir, Victor Comerzan, Pavel Țurcan, Oleg Televca, Elena Cazacov, Alexandru Lozan

examinând în ședință publică cauza disciplinară în privința procurorului în Procuratura raionului Călărași, Vladimir Martea, vizând admiterea de către acesta a unei abateri disciplinare în activitatea procesuală,-

A CONSTATAT:

Pe rolul Colegiul de disciplină și etică (în continuare Colegiu) se află pronunțarea asupra cauzei disciplinare formulate de Inspekția procurorilor împotriva dlui Vladimir Martea, procuror în Procuratura raionului Călărași, având ca obiect săvârșirea de către numit a abaterii disciplinare prevăzute de art.38 lit.e) din Legea cu privire la Procuratură nr.3 din 25.02.2016.

La apelul nominal, făcut în ședință publică, a răspuns Inspekția procurorilor, prin reprezentant - inspector Ghenadie Gurițanu, procurorul vizat Vladimir Martea, procedura de citare fiind legal îndeplinită.

Prin decizia inspectorului din cadrul Inspekției Procurorilor, Ghenadie Gurițanu din xx.xx.2023, privind rezultatele verificării sesizării cu privire la fapta ce poate constitui abatere disciplinară, formulată de către Procurorul General interimar, Ion Munteanu din xx.xx.2022 cu privire la încălcarea gravă a legii de către procurorul în Procuratura raionului Călărași, Vladimir Martea, cauza disciplinară a fost remisă Colegiului, cu solicitarea sancționării disciplinare a procurorului Vladimir Martea.

Potrivit sesizării, prin ordonanța din xx.xx.2022, Procurorului General interimar Ion Munteanu, a pornit urmărirea penală în privința procurorului în Procuratura raionului Călărași, Vladimir Martea, în baza elementelor infracțiunii prevăzute de art.324 alin.(3) lit.b) Cod penal, cauzei penale fiindu-i atribui numărul nr.XXXXXXX.

În rezultatul acțiunilor de urmărire penală și măsurilor speciale de investigații efectuate pe caz, la xx.xx.2022, ora xx:xx, XXXXXX a fost reținut, iar la xx.xx.2022, a fost pus sub învinuire pentru săvârșirea infracțiunii prevăzute la art.324 alin.(3) lit.b) Cod penal.

Conform ordonanței de punere sub învinuire, [...].

Astfel, Inspekția procurorilor a conchis că acțiunile procurorului Martea Vladimir întrunesc elementele abaterii disciplinare prevăzute de art.38 lit.e) din Legea cu privire la Procuratură.

În ședința Colegiului de Disciplină și Etică, inspectorul din cadrul Inspekției procurorilor a Procuraturii Generale, Ghenadie Gurițanu, a susținut Raportul privind

rezultatele verificării sesizării Procurorului General interimar, Ion Munteanu, cu privire la încălcarea Codului de Etică al Procurorilor de către procurorul în Procuratura raionului Călărași, Vladimir Martea.

În cadrul ședinței Colegiului, procurorul, Vladimir Martea a pledat nevinovat, invocând faptul că vina în comiterea infracțiunii și încălcării disciplinare încriminate nu o recunoaște, consideră că această operațiune a fost provocată de o persoană care anterior a fost în conflict cu legea și urmarea scopul de a-i defăima onoarea și demnitatea de Procuror. De asemenea, el a mai menționat că, prin faptul că va fi sancționat disciplinar și suspendat din funcție, îi va fi încălcată prezumția nevinovăției, Colegiul de disciplină și etică îi va constata vinovăția anticipat în comiterea infracțiunii încriminate, deși, pe caz nu există o sentință a instanței de judecată.

Așadar, potrivit constatărilor enunțate în raportul privind rezultatele verificării sesizării cu privire la fapta ce poate constitui abatere disciplinară, comisă de către Vladimir Martea, cu încălcarea de către procuror a normelor imperative ale legislației, acestea se prezumă la pornirea urmăririi penale în privința procurorului sus numit în baza elementelor infracțiunii prevăzute de art.324 alin.(3) lit.a) din Codul Penal.

Astfel, urmează de remarcat că, potrivit prevederilor art.3 alin.(1) din Codul penal, „ *nimeni nu poate fi declarat vinovat de săvârșirea unei infracțiuni decât în baza unei hotărâri a instanței de judecată și în strictă conformitate cu legea penală*”, iar în conformitate cu prevederile art.8 alin.(1) din Codul de procedură penală, „ *persoana acuzată de săvârșirea unei infracțiuni este prezumată nevinovată atâta timp cât vinovăția sa nu-i va fi dovedită, în modul prevăzut de prezentul cod, într-un proces judiciar public, în cadrul căruia îi vor fi asigurate toate garanțiile necesare apărării sale, și nu va fi constatată printr-o hotărâre judecătorească de condamnare definitivă*”.

În dezvoltarea acestei idei, potrivit art.21 din Constituția Republicii Moldova, „ *orice persoană acuzată de un delict este prezumată nevinovată până când vinovăția sa va fi dovedită în mod legal, în cursul unui proces judiciar public, în cadrul căruia i s-au asigurat toate garanțiile necesare apărării sale*”, iar în conformitate cu prevederile art.114, „ *justiția se înfăptuiește în numele legii numai de instanțele judecătorești* ”.

Prin urmare, Colegiul de disciplină și etică nu își poate atribui competențe ale altor instituții abilitate cu asemenea atribuții stabilite prin lege, fiind în imposibilitate să le substituie, iar aprecierea acestora nu pot exceda sau anticipa constatările care urmează a fi efectuate de către organele investite cu atribuții judiciare, în speță, instanța de judecată.

Astfel, aprecierea despre vinovăția disciplinară trebuie să fie emanația exclusivă a unor constatări în afara oricăror dubii rezonabile, motiv pentru care, în condițiile în care examinarea cauzei penale este în desfășurare, procurorul Martea Vladimir se bucură de prezumția nevinovăției, până la rămânerea definitivă a unei eventuale hotărâri judecătorești pe caz, adoptată în cadrul procesului penal.

În urma verificării și aprecierii în ansamblu sub toate aspectele, complet și obiectiv, analizând probele administrate, audiind reprezentantul Inspecției procurorilor, Colegiul constată că procedura disciplinară este întemeiată, sub aspectul comiterii de către procurorul Martea Vladimir a abaterii disciplinare prevăzute de art.38 lit.f) din Legea cu privire la Procuratură nr.3 din 25.02.2016.

Angajarea răspunderii disciplinare este supusă cerinței îndeplinirii cumulative a condițiilor generale referitoare la faptă, vinovăție și legătură de cauzalitate între fapta ilicită și rezultatul produs, iar în ceea ce privește vinovăția, aceasta trebuie constatată în mod cert, pe baza probatoriului administrat în cauză.

Colegiul, constată că în cazul prezentat, materialul probator administrat atât în faza controlului de serviciu, cât și în procesul examinării nemijlocite de către Colegiu, denotă cu certitudine că toate elementele unei abaterii disciplinare menționate *supra* sunt întrunite.

Potrivit art.38 lit.f) din Legea cu privire la Procuratură nr.3 din 25.02.2016 constituie abatere disciplinară atitudinea nedemnă, manifestări sau mod de viață care aduc atingere onoarei, integrității, probității profesionale, prestigiului Procuraturii, sau care încalcă Codul de etică al procurorilor și care, potrivit prevederilor art. 6 alin.(3) lit. d) din Legea nr.3/2016 cu privire la Procuratură, este obligat să respecte regulile deontologice ale procurorilor și să se abțină de la fapte care ar discredita imaginea Procuraturii sau ar afecta prestigiul profesiei de procuror.

Astfel, procurorii sunt obligați să se abțină de la faptele care dăunează intereselor serviciului și prestigiului procuraturii, care compromit cinstea și demnitatea de procuror, provoacă îndoieli referitor la obiectivitatea lor.

Onoarea profesională implică faptul ca procurorul să se asigure că prin practica profesională și prin persoana sa, nu pune în pericol imaginea publică a procurorului, a sistemului procuraturii.

De asemenea, în partea ce ține de probitatea profesională, ea impune procurorului să se abțină de la orice comportament ilicit și nu doar de la cel care este contrar legii.

Prestigiul Procuraturii reprezintă aprecierea publică pozitivă a organelor Procuraturii în ansamblul său. Această apreciere globală este făcută în raport de onoarea și probitatea profesională a procurorilor, fiind rezultatul aprecierilor publice individuale ale acestora.

Ținând cont de cele menționate, Colegiul de disciplină și Etică, reține că procurorul este obligat să se abțină de la orice acte sau fapte de natură să compromită demnitatea sa în funcție.

De asemenea, sub aspect obiectiv, această abatere disciplinară reprezintă și o dezvoltare a două dintre valorile fundamentale ale sistemului judiciar, respectiv integritatea și etica.

Astfel, această abatere disciplinară presupune încălcarea standardelor de conduită impuse procurorilor de dispozițiile pct.6.3.1 și pct. 6.3.2 din Codul de etică al procurorului.

Mai mult ca atât, din dispozițiile Codului de etică rezultă că procurorii sunt obligați să respecte cele mai înalte standarde de integritate și responsabilitate pentru a asigura încrederea societății în procuratură.

În afară de aceasta, procurorul Vladimir Martea a încălcat regulile deontologice ale procurorului, când a menținut relații cu XXXXXX, care a avut calitate procesuală de condamnat în ședințele de examinare judecătorească unde se examina cererea de reabilitare judecătorească. Comportamentul procurorului Vladimir Martea, a servit temei pentru pornirea urmăririi penale în privința sa în baza art.324 alin.(3) lit.a) Cod penal, în baza denunțului făcut de XXXXXX la Procuratura Anticorupție.

Astfel, Colegiul constată că procurorul Vladimir Martea, a avut un comportament contrar normelor deontologice enunțate *supra*, manifestate prin susținerea unei poziții favorabile în privința condamnatului XXXXXX, în ședințele de judecată, unde se examina cererea de reabilitare judecătorească, prin gesturi și semne convenționale, a pretins de la XXXXXX, pentru sine și pentru alte persoane, în scopul enunțat, bani ce nu i se cuvin. Astfel, se constată că ex-procurorul Vladimir Martea a acționat abuziv, din interese personale și contrar conduitei profesionale.

Colegiul consideră că în speță examinată, pe lângă normele Codului de etică al procurorului citate supra, își găsesc aplicabilitate și prevederile **Ghidului european al eticii și conduitei procurorilor** (Ghidul de la Budapesta) adoptat la Conferința Procurorilor Generali din Europa, Strasbourg, 31 Mai 2005, conform cărora procurorii publici întotdeauna și în orice circumstanțe vor onora obligațiunile lor, inclusiv obligațiunea de a acționa întotdeauna în conformitate cu legislația națională și internațională relevantă; vor exercita atribuțiile just, imparțial, consecvent și prompt; vor respecta, proteja și susține demnitatea umană și drepturile omului; vor conștientiza faptul că acționează din numele societății și în interes public și se vor strădui să mențină echilibrul dintre interesul general al societății și interesele și drepturile fiecărui cetățean.

Din această perspectivă, sub aspectul laturii obiective, se reține că procurorul Martea Vladimir, în exercitarea funcției, prin comportamentul și acțiunile întreprinse, a încălcat standardele de conduită universal acceptate de comunitate și a periclitat atât imaginea publică a procurorului, cât și a prestigiului justiției, prin faptele sale contribuind la scăderea aprecierii publice pozitive asupra sistemului judiciar din care face parte.

În speță, în ceea ce privește forma de vinovăție ce caracterizează abaterea disciplinară, Colegiul consideră că aceasta este cea a intenției, procurorul Martea Vladimir realizând că încalcă principiile de desfășurare a procesului penal și etică, prevăzând rezultatul faptei sale, respectiv afectarea încrederii în actul de justiție, urmărind sau acceptând eventualitatea producerii lui. Vinovăția procurorului în cadrul acestor abateri disciplinare se raportează atât la standardele de conduită impuse de profesie, cât și la cerințele societății concretizate în respectarea unor valori unanim acceptate.

Urmarea produsă prin săvârșirea acestor abateri disciplinare, constă în lezarea valorilor sociale privitoare la actul de justiție în sensul larg al acestei noțiuni care presupune, pe lângă organizarea și funcționarea organelor judiciare, și înfăptuirea corectă a actului de justiție, precum și deteriorarea încrederii și a respectului opiniei publice față de funcția de procuror, cu consecința afectării imaginii justiției, ca sistem și serviciu în apărarea ordinii de drept.

La individualizarea sancțiunii, Colegiul ia în considerare gravitatea concretă, împrejurările, legătura de cauzalitate și consecințele directe ale faptelor săvârșite de procurorul Martea Vladimir, considerând că se justifică aplicarea unei sancțiuni care să-i atragă atenția asupra gravității abaterii comise.

În contextul celor expuse și în conformitate cu prevederile art.38 lit.e), art.39 alin.(1) lit.e), art.51 alin.(1) lit.a), art.85 și art.89 din Legea Republicii Moldova nr.3 din 25.02.2016 cu privire la procuratură, Colegiul de disciplină și etică,-

HOTĂRĂȘTE:

1. A aplica procurorului în Procuratura Călăraș, Martea Vladimir, sancțiunea disciplinară - eliberarea din funcție;

2. A informa procurorul-șef al Procuraturii raionului Călărași, și Procurorul General interimar privind înlăturarea de drept a procurorului Martea Vladimir de la exercitarea atribuțiilor de serviciu, imediat după pronunțarea hotărârii privind sancționarea cu eliberarea din funcție.

3. Hotărârea poate fi contestată la Consiliul Superior al Procurorilor, prin intermediul Colegiului de disciplină și etică, în termen de 5 zile lucrătoare, de la data pronunțării.

Președintele colegiului:

Vladislav GUȚAN _____ semnat _____

Membrii Colegiului:

Octavian LAZAREV _____ semnat _____

Victor COMERZAN _____ semnat _____

Pavel ȚURCAN _____ semnat _____

Alexandru LOZAN _____ semnat _____

Oleg TELEVCA _____ semnat _____

Elena CAZACOV _____ semnat _____